

1. Osmanlı Beyliği'nin kuruluş aşamasından itibaren izlemiş olduğu gaza ve cihat politikası sayesinde zamanla herhangi bir devlete bağlı olmayan birçok gönüllü, alperen, Gaziyân-ı Rûm, Ahiyân-ı Rûm ve Abdâlân-ı Rûm zümreleri Osmanlı Beyliği'ne destek amacıyla fetihlere katılmaya başladı. Özellikle inançları ve dinleri uğruna savaşan bu zümreler arasında dervişlerin rolü büyük oldu. Abdâl da denen bu dervişler Bursa, Eskişehir, İzmit, Yalova, İzmit gibi birçok yerleşim merkezinin fethinde etkili oldular.

Aşağıdakilerden hangisi bu dönemde yaşamış Abdalan-ı Rum diye adlandırılan dervişlerden biri değildir?

- A) Abdâl Musa
- B) Geyikli Baba
- C) Barak Baba
- D) Karaca Ahmet
- E) Baba İshak

2. Anadolu'nun uç bölgelerinde toplanan Türkmenler doğuda Moğollara; batıda Bizanslılara karşı gaza hareketinin ön safında mücadele etmiştir. Osman Gazi, Bizans'a karşı savaşan bir alp ve aynı zamanda bir boy beyiydi. Osmanlı Beyliği'nin ilk savaşçı sınıfını, gaza ve ganimet amaçlı toplanan alplar ve gaziler oluşturmuştur.

Bu alp ve gaziler ilk defa hangi dönemde ortaya çıkmıştır?

- A) Orhan Bey
- B) Osman Bey
- C) I. Murat
- D) Çelebi Mehmet
- E) Yıldırım Bayezit

3. Esnaf ve sanatkârlar; mesleki, dinî, ahlaki eğitimden farklı olarak askerî talim ve terbiye de gördükleri bir teşkilat oluşturmuşlardır. Bu teşkilat Anadolu'da süratle yayılmış, köylerde ve uç bölgelerde büyük nüfuza sahip olmuştur. Osman Gazi, yoldaşları ve alpları da bu teşkilata mensuptur.

Yukarıda özellikleri verilen teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahilik
- B) Millet
- C) Dirlik
- D) İskan
- E) İstimalet

4. Beyliğin sınırlarının hızla genişlemesi, Orhan Bey'i askerî düzenlemeler yapmak zorunda bıraktı. Fetihlerin devamı için gerekli olan ilk düzenli birlikler, Vezir Alâeddin Paşa ve Bursa Kadısı Çandarlı Kara Halil'in teklifleri doğrultusunda Bursa'nın fethinden sonra oluşturuldu.

Buna göre Orhan Bey döneminde oluşturulan bu ilk düzenli birliklerin adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeniçeriler
- B) Kapıkulu sipahileri
- C) Yaya ve müsellemler
- D) Azepler
- E) Tımarlı Sipahiler

5. Osmanlılar gaza anlayışını beyliğin kuruluşundan itibaren benimseyerek gerek Anadolu'daki gerekse Rumeli'deki fetihleri bu kavram çerçevesinde meşrulaştırmaya özen gösterdiler. Bu kapsamda Osmanlı fetih hareketleri içinde "alplik ve gazilik" önemli bir yere sahip oldu. Nitekim Osmanlı Beyliği'nin kurucusu Osman Bey ve en yakınında bulunanlar hem gazi hem de alp unvanı taşımışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi Osman Bey'le gaza ve cihat savaşları alp ve gazilerden biri değildir?

- A) Karamürsel Alp
- B) Sahip Alp
- B) Konur Alp
- C) Gündüz Alp
- D) Turgut Alp

6. Osmanlı Devleti; Balkanlar, Anadolu, Arap Yarımadası ve Kuzey Afrika'yı fethettiğinde farklı ekonomik sistem ve çeşitli kültürlerle sahip toplulukları da bünyesine katmıştır. Bu toprakların idaresi ve merkezî otoritenin bu bölgelerde de sağlanması için bir sistemin oluşturulması gerekmiştir. Oluşturulacak sistem hem merkezden uzak toprakların idaresini hem de toprağın işlenmesini sağlamıştır.

Yukarıdaki özellikleri anlatılan toprağa dayalı bu sistem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tımar
- B) Lonca
- C) Millet
- D) İskan
- E) Mukataa

7. Geçimleri veya hizmetlerine ait masrafları karşılamak üzere bir kısım asker ve memura, vergi toplama yetkisinin devredilmesi anlamına gelmektedir. Paranın kullanımı ve naklî, günümüzdeki kadar gelişmediği için merkezî hazineye alınması gereken vergiler hem nakit hem de ürün olarak toplanmıştır. Toplanan bu vergilerin bir kısmı bölgedeki devlet görevlilerinin maaşlarını karşılamak için bırakılmış ve kalan kısmı hazineye aktarılmıştır.

Yukarıdaki özellikleri anlatılan toprağa dayalı bu sistem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ocaklık
- B) Tımar
- C) Millet
- D) Mukataa
- E) Yurtluk

8. Osmanlı köylüsünün devlete ödediği en önemli ve en yaygın vergi, ürettiği tahıldan alınan vergidir. Köylü bu vergiyi ürün olarak ödemiştir. Vergilerin nakde çevrilmesi ve merkezde toplanması zor olduğu için Osmanlı Devleti tarım gelirlerinin büyük kısmını sipahilere tımar olarak vermiştir. Böylece Tımarlı Sipahiler aracılığıyla vergilerin tahsil edilmesi sağlanmıştır.

Buna göre Müslüman köylülerden alınan bu ürün vergisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öşür
- B) Cizye
- C) Haraç
- D) Ağnam
- E) Avarız

9. Tımar sisteminin uygulanmasında ilk aşama, fethedilen herhangi bir bölgenin kayıt altına yapılarak vergi gelirlerinin belirlenmesidir.

Yukarıda bahsedilen bu kayıt işleminin adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avarız
- B) Tahrir
- C) Lonca
- D) İskan
- E) Kalfa

10.

-Yıllık geliri 100 000 akçeden fazla olan dirliklerdir. Padişah ve üst derecede görev alan devlet adamlarına verilmektedir. Sahipleri dirliğinin her 5 000 akçesi için sefere bir cebelü (atlı asker) göndermekle mükelleftir.

Yukarıda özelliği verilen dirlik toprağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zeamet
- B) Tımar
- C) Has
- D) Mukataa
- E) Yurtluk

11.

-Yıllık geliri 20 000 ile 100 000 akçe arasında olan dirliklerdir. Genellikle orta dereceli subaşı, kadı gibi devlet memurlarına verilirdi. Sahibi dirliğinin her 5 000 akçesi için sefere bir cebelü gönderirdi.

Yukarıda özelliği verilen dirlik toprağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zeamet
- B) Tımar
- C) Has
- D) Mukataa
- E) Yurtluk

12. Yıllık geliri 20 000 akçeye kadar olan dirliklerdir. Savaşlarda yararlılık gösteren askerlere verilirdi. Gelirin ilk 3 000 akçesine kılıç denir ve kılıç hakkı sahibine aittir. Bunun dışındaki her 3 000 akçesi için sahibi bir cebelü yetiştirmek zorundadır.

Yukarıda özelliği verilen dirlik toprağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zeamet
- B) Tımar
- C) Has
- D) Mukataa
- E) Yurtluk

13. Osmanlı Devleti'nin tarım gelirlerinin büyük bir kısmı tımar sistemi içerisinde değerlendirilmiştir. Buna göre devlet, ziraattan alacağı vergiyi doğrudan asker olan tımar sahiplerine bırakmıştır. Tımarlı Sipahi, toprak üzerinde yaşayan halktan, devletin belirlediği vergiyi toplama yetkisine sahiptir. Ancak toprağın mülkiyeti devlete aittir. Bu sistemde, Osmanlı Devleti vergi toplamak için masraf yapmamış, bu görevi Tımarlı Sipahi'ye vermiştir. Bununla birlikte Tımarlı Sipahiler, padişahın taşradaki temsilcileri olarak idari yöneticilik görevi de yapmıştır.

Buna göre Tımarlı Sipahinin vergisini aldığı toprağı işleyen bu halka aşağıdakilerden hangi ad verilmiştir?

- A) Avarız
- B) Reaya
- C) Lonca
- D) Sipahi
- E) Müderris

14. Sınır ve uçlarda görev yapan atlı birliklerdi. Özellikle bahar aylarında düşman ordularına akınlar yapmak, savaşa giden orduya keşif hizmetinde bulunmak, ordunun güvenle ilerlemesini sağlamak gibi görevleri vardı.

Yukarıda özelliği verilen askeri birlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Azepler
- B) Kapıkulu Sipahileri
- C) Akıncılar
- D) Cebeciler
- E) Tımarlı Sipahiler

15. Anadolu'daki bekâr Türk erkeklerinden oluşturulurdu. Savaşlarda en önde bulunurlardı. Hafif yaya birlikleri olup, savaş başlayınca yanlara doğru çekilerek Yeniçerilerin önünü açarlardı.

Yukarıda özelliği verilen askeri birlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Azepler
- B) Kapıkulu Sipahileri
- C) Yeniçeriler
- D) Cebeciler
- E) Tımarlı Sipahiler

16. Sınırların genişlemesine bağlı olarak mevcut askerî yapı yetersiz kaldı. Bu durum karşısında Osmanlı Devleti, daha fazla askere ihtiyaç duydu. Diğer yandan hem batı yönünde ilerleyen fetihlerin devamlılığı hem de Osmanlı saltanatının korunması amacıyla daimî ve profesyonel bir asker ocağının kurulmasına karar verildi. Bu amaçla Kazasker Çandarlı Halil Paşa'nın tavsiyesi ile kapıkulu askerî birlikleri kuruldu. Kapıkulu askerleri, piyadeler ve süvariler şeklinde iki kısma ayrıldı.

Kapıkulu Askerleri aşağıdaki hangi padişah döneminde oluşturulmuştur?

- A) Orhan Bey
- B) Çelebi Mehmet
- C) Birinci Murat
- D) Yıldırım Bayezit
- E) İkinci Murat

17. Osmanlı Devleti'nde, sınırların genişlemesine bağlı olarak asker ihtiyacı da arttı. Bunun üzerine Balkanlardaki Hristiyan çocukları devşirme usulü ile ilk bu ocağa alınmaya başlandı. Bu uygulamada öncelikle gönüllü olarak devşirilmek istenenlerin çocukları alınırdı. Devşirme kanununa göre; bir bölgede en fazla 40 haneden birinden bir devşirme alınır, ailenin tek oğlu veya dul kadının oğlu alınamaz, evliler ve Müslümanlar ile 8 yaş altı ve 20 yaş üstü devşirilemezdi.

Türk ailelerinin yanında eğitim alan çocukların ilk alındığı ocak aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeniçeri Ocağı
- B) Sipah Ocağı
- C) Acemi Ocağı
- D) Cebeci Ocağı
- E) Humbaracı Ocağı

18. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde Kapıkulu yaya bölüklerinden biri değildir?

- A) Yeniçeriler
- B) Silahtar
- C) Acemiler
- D) Cebeciler
- E) Humbaracılar

19. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde Kapıkulu atlı bölüklerinden biri değildir?

- A) Yeniçeriler
- B) Sipahitar
- C) Silahtar
- D) Sağ ulufeciler
- E) Sol garipler

20. Devşirme olarak alınan çocuğun köyü, kazası, sancağı, baba ve anasının isimleri, doğum tarihi, eşkâli bir deftere yazılırdı. En az üç, en fazla sekiz sene eğitilen çocuklar, Acemi Ocağı'na gönderilirdi. Acemi Ocağı'nda dinî, ilmî ve askerî eğitimden geçirilen devşirmeler, Yeniçeri Ocağı'na alınırlardı.

Acemi Ocağından Yeniçeri Ocağına geçişe aşağıdakilerden hangi isim verilmiştir?

- A) Çıkma
- B) Ulufe
- C) Sipah
- D) Reaya
- E) Kalfa

TEST-II

1. Osmanlı Devleti'nin sınırlarının genişlemesine bağlı olarak devamlı ve disiplinli bir yaya birliğinin kurulmasına karar verildi. İlk kez I. Murad Dönemi'nde devşirme sistemi ile kurulan bu ordu, barış zamanlarında merkezde bulunurdu. Ordudaki askerler üç ayda bir maaş alırlardı.

Kapıkulu askerlerinin üç ayda bir aldığı maaşa aşağıdakilerden hangi ad verilmiştir?

- A) Ulufe
- B) Cûlus Bahşisi
- C) Akçe
- D) Mangır
- E) Guruş

2. İlk kez I. Murad Dönemi'nde Timurtaş Paşa'nın tavsiyeleri ile kurulan , “sipahiler” ve “silahtarlar” şeklinde iki bölükten oluşan bu askeri birlik teşkil edildi. Daha sonra bu iki bölüğe sağ ve sol ulufeci ile sağ ve sol garipler ismi verilen dört bölük daha ilave edilmek suretiyle süvari ocağı altı bölüğe çıkarıldı.

Yukarıda özellikleri anlatılan askeri birlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Azepler
- B) Kapıkulu Sipahileri
- C) Yeniçeriler
- D) Cebeciler
- E) Tımarlı Sipahiler

3. Tımarlı Sipahi, vergi toplayarak hem kendini geçindirmek hem de tımarın büyüklüğüne göre bir atlı asker yetiştirmek zorundaydı.

Aşağıdakilerden hangisi Tımarlı Sipahinin beslemek zorunda olduğu atlı askeri adıdır?

- A) Azep
- B) Cebelü
- C) Levent
- D) Cebeci
- E) Sipahi

4. Pencik usulüne göre savaş esirlerinin beşte biri asker olmak üzere devlet tarafından alınırdı. Bu oran, İslam hukukuna göre ganimetin beşte birinin Beytü'l-mal'a ait olması esasından ortaya çıkmıştı. Pencik sisteminin benzeri Osmanlı Devleti'nden önce Emeviler, Abbasiler ve Selçuklular gibi devletlerde gulâm sistemi olarak uygulanırdı. Osmanlılar, kendinden önceki İslam devletlerinde görülen gulâm sistemini geliştirerek daha üst bir seviyeye taşımıştı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi pençik sistemine göre oluşturulan birliklerden biridir?

- A) Azepler
- B) Yaya ve müsellemler
- C) Yeniçeriler
- D) Tımarlı Sipahiler
- E) Deliler

5. Devşirme Kanunu'na göre Osmanlı halkından, şartları elverişli Hristiyan çocuklar belli bir eğitimden geçirildikten sonra Kapıkulu askeri yapılmıştı. Devşirme sistemi, başlangıçta sadece Osmanlı Devleti'nin Avrupa'daki topraklarında uygulanmıştı. Bu sistem için ihtiyaca göre sadece Balkanlardan değil bazen Orta Anadolu'dan çocuklar da devşirilmiş hatta Kafkasya'dan da devşirme alındığı olmuştur. Böylece imparatorluk sınırları içerisindeki bütün Hristiyan halk bu uygulamaya tabi tutulmuştu.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi pençik sistemine göre oluşturulan birliklerden biri değildir?

- A) Azepler
- B) Kapıkulu sipahileri
- C) Yeniçeriler
- D) Acemi Ocağı
- E) Cebeciler

6. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı ordu sisteminde kapıkulu ocakları bölümünde yer alan bir sınıf değildir?

- A) Acemi Ocağı
- B) Azepler
- C) Yeniçeriler
- D) Humbaracılar
- E) Kapıkulu Sipahileri

7. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı ordu sisteminde Eyalet Askerleri bölümünde yer alan bir sınıf değildir?

- A) Tımarlı Sipahiler
- B) Azepler
- C) Deliler
- D) Yayalar ve Müsellemler
- E) Kapıkulu Sipahileri

8. Aşağıdakilerden hangisi Tımar sisteminin bozulmasının sonuçları arasında yoktur?

- A) Dirlikler, gelir kaynakları olmaktan çıkarak nüfuzlu kimselerin elinde para ile alınıp satılabilen birer kar aracı haline geldi.
- B) Çiftçi toprağını terk etti ve şehirlere göç etti.
- C) Tımar sistemi bozulduğu için Kapıkulu askerlerinin sayısı arttı.
- D) Hazineye daha fazla para çıkmasına ve nakit sıkıntısı çekilmesine yol açtı.
- E) Has topraklarının oranı arttı.

9. Osmanlı Devleti Anadolu ve Rumeli'deki Hristiyan ailelerden, her aileden bir erkek çocuk olmak üzere alınır, Müslüman ailelerin yanında bir süre kaldıktan sonra Acemi ocağına ya da iç oğlanı olarak saray okullarına gönderilirdi.

Bu sisteme aşağıdakilerden hangi isim verilmiştir?

- A) Pençik
- B) Devşirme
- C) Tımar
- D) Malikane
- E) Dirlik

10. Genellikle Kapıkulu askerlerinin maaşlarını ayarı düşük para cinsinden almaları dolayısıyla, İstanbul'da isyanlar çıkmıştır.

Bu gelişme aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) İstanbul'da sık sık isyan çıktığının
- B) Osmanlı maliyesinin zor durumda bulunduğu
- C) Çiftçilerin Çiftbozan durumuna düşüklerinin
- D) Merkez ordusuna ihtiyacın arttığının
- E) Tımar sisteminin bozulduğunun

11. Devşirme Sisteminin ilk kez uygulanmaya başladığı ve kanunun çıkarılarak yaygınlaştırıldığı padişahlar aşağıdakilerden hangileridir?

- A) I.Murat-II.Murat
- B) I.Bayezid-I.Mehmed
- C) I.Murat- I.Bayezid
- D) I.Mehmet-II.Murat
- E) Osman Bey-Orhan Bey